

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KUVENDI I SHQIPËRISË

Komisioni për Veprimtaritë Prodhuese, Tregtinë dhe Mjedisin

Tiranë më, 13.9.2018

Dokument parlamentar

RAPORT

PËR

PROJEKTLIGJIN “PËR ADERIMIN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË AKTIN E GJENEVËS TË MARRËVESHJES SË LISBONËS “PËR EMËRTIMET E ORIGJINËS DHE TREGUESIT GJEOGRAFIKË”

Komisioni për Veprimtaritë Prodhuese, Tregtinë dhe Mjedisin, në cilësinë e komisionit përgjegjës, shqyrtoi projektligjin “Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në aktin e Gjenevës të marrëveshjes së Lisbonës “Për emërtimet e origjinës dhe treguesit gjeografikë””, në mbledhjen e datës 13 shtator 2018.

Të pranishëm në mbledhjen e Komisionit për të prezantuar projektligjin dhe për t’u dhënë shpjegime pyetjeve të deputetëve, ishin përfaqësues të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë dhe të Drejtorisë së Përgjithshme për Pronësinë Industriale.

Disa traktate ndërkombëtare trajtojnë pjesërisht ose plotësisht mbrojtjen e treguesve gjeografikë apo emërtimeve të origjinës, siç është ai i Parisit, Madridit dhe Lisbonës. Shqipëria është anëtare e shumë marrëveshjeve ndërkombëtare të fushës së Pronësisë Industriale, por ajo ende nuk ka ratifikuar disa marrëveshje të rëndësishme ndër të cilat edhe Marrëveshja e Lisbonës dhe Akti i Gjenevës për Marrëveshjen e Lisbonës në lidhje me treguesit gjeografikë dhe emërtimet e origjinës, për të përcaktuar procedurat për mbrojtje ndërkombëtare të treguesve gjeografikë dhe emërtimeve të origjinës.

Projektligji synon aderimin e Republikës së Shqipërisë në Aktin e Gjenevës, i cili mundëson regjistrimin ndërkombëtar të treguesve gjeografikë dhe emërtimeve të origjinës dhe lejon hyrjen në marrëveshjen e Lisbonës të organizatave ndërqeveritare. Aderimi në këtë akt do të ishte në interesin e mbajtësve të të drejtave mbi emërtimet e origjinës, të cilët me anë të një aplikimi të vetëm shkurtojnë kohë dhe kosto për mbrojtje në vendet e tjera.

Aderimi në këtë akt sjell disa përfitime, si më poshtë:

- Akti Gjenevës bën shumë ndryshime dhe përmirësime në modernizimin e sistemit të regjistrimit të treguesve gjeografikë dhe emërtimeve të origjinës;
- Siguron të drejta që kombinojnë elementet e mbrojtjes së markave të mirënjohura dhe mbrojtjes së treguesve gjeografikë.
- siguron mjete ligjore për vendet anëtare për të parandaluar një përdorim të paautorizuar të treguesve gjeografikë në tre situata që janë:
 - Mallrat që janë të njëjta me ato për të cilat është aplikuar për tregues gjeografikë;

- Shmang ndonjë praktikë që mashtron konsumatorët në lidhje me origjinën e vërtetë apo natyrën e mallrave, përfshirë imitimin e treguesve gjeografikë apo emërtimet e origjinës;
- Mallrat apo shërbimet që nëpërmjet përdorimit lejojnë të përdoret reputacioni i treguesve gjeografikë apo emërtimet e origjinës.

Niveli i lartë i mbrojtjes që siguron marrëveshja e TRIPS për verërat dhe pijet alkoolike është afër standardit të marrëveshjes së Lisbonës të vitit 1958 dhe ndoshta edhe më shumë tani me aktin e Gjenevës.

Pas marrjes së një kërkesë për regjistrim ndërkombëtar të emërimit të origjinës ose të një treguesi gjeografik në formën e duhur, Byroja Ndërkombëtare regjistron emërtimin e origjinës ose treguesin gjeografik në Regjistrin Ndërkombëtar. Data e regjistrimit ndërkombëtar është data kur është marrë nga Byroja Ndërkombëtare.

Regjistrimet ndërkombëtare janë të vlefshme për një kohë të pa pacaktuar, në kuptimin që mbrojtja e një emërtimi të regjistruar të origjinës ose treguesi gjeografik nuk kërkohet më nëse emri i emërimit të origjinës ose i treguesit gjeografik nuk është më i mbrojtur në Palën Kontraktuese të Origjinës

Në Drejtorinë e Përgjithshme të Pronësisë Industriale janë regjistruar deri tani 11 tregues gjeografikë dhe/ose emërtime origjine, me prejardhje nga krahina të ndryshme të Shqipërisë, të tillë si keci i Hasit, boronica e bjeshkëve kuksiane dhe të Tropojës, gështenja dhe mjalti i gështenjës së Malësisë së Madhe, gështenja dhe mjalti i gështenjës së Tropojës, jufka dibrane, molla dibrane, etj. Regjistrimi kombëtar e më tej ai ndërkombëtar i këtyre produkteve ndikon në rritjen e vlerës së tyre, në gjallërimin e zonave rurale, në ruajtjen e biodiversitetit dhe të trashëgimisë kulturore e gastronomike, si dhe ofron mundësinë e njohjes në tregjet e huaja të produkteve karakteristike shqiptare.

Në përfundim të diskutimeve, Komisioni miratoi projektligjin në parim, nen për nen dhe në tërësi, dhe u shpreh dakord për kalimin e këtij projektligji për miratim në seancë plenare. Deputetët e opozitës nuk morën pjesë në mbledhje.

Tatjana PIRO

Relator

Eduard SHALSI

Kryetar